

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачєво). Мукачєво : Вид-во МДУ, 2025. 530 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ДІЛОВИМ ПАРТНЕРСТВОМ	
ЧЕРНИЧКО Т. В., КАЗИБРІД О.Р. РЕСУРСООФЕКТИВНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ РЕАГУВАННЯ	413
ЧЕРНИЧКО Т. В., ЧОРІЙ Ю. Ю. ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	416
ШЕРШУН Я.І., МАКСИМЕНКО Д.В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	418
SHKYRTA IHOR, NEBOLA IVAN MODEL CALCULATIONS OF THE PHONON DISPERSION IN NON-EQUIDISTANT APPROXIMATION	420
<i>РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</i>	
БАБАЄВА О. А., МОВЧАН К.М. БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	422
БУДКЕВИЧ Г. Б., ТЮХ Ю. Ю. ВИНИКНЕННЯ, РОЗКВІТ І ЗАНЕПАД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР	424
ГАВРИШКО С. Г., МОРОЗ Ф. В., БУДКЕВИЧ Г. Б. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	426
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ВІТВИЦЬКИЙ О.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	428
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ПРУДНІК М.В. ЦИФРОВЕ КОЧІВНИЦТВО ЯК НОВИЙ ФОРМАТ МОБІЛЬНОСТІ В ТУРИЗМІ	430
ГОЛОВЧУК О. В., ПЛЕША М. С. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК ФОРМИ ДІЛОВИХ КОМУНІКАЦІЙ	433
ГОРВАТ О.І., РУБШІ М.А. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ	435
ГРИЦЬКО В.В., КАМПОВ Н.С. СПЕЦИФІКА ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН В ТУРИЗМІ	437
ДАНЧЕВСЬКА І. Р. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	439
ЖЕРЕБАК О.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ФУНКЦІЇ МУЗЕЮ	441
ІЛЬТЬО Г.Ф., БИСЬМАК В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ІННОВАЦІЇ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ	442
КАСИНЕЦЬ О.В., ОШКАЛО О. І. РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	444
ЛЕНДЕЛ І., БРОВОВИЧ Ю. Р. РЕКРЕАЦІЙНІ ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ЗАКАРПАТТЯ	446
ЛЕТА В.В., ГЛУХАНИЧ О.І. ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ: СУТНІСТЬ, КРИТЕРІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ	448
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ДЖУС М.А. ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ HR-ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	450
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ІЛЬНИЦЬКА Д.І. ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	452
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., МОРОЗ О., НАКОНЕЧНИЙ Ю. РОЗВИТОК АГРАРНОГО	454

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

туристичної безпеки, логістичних процесів та персоналізації послуг, що визначає рівень конкурентоспроможності туристичних регіонів.

Окремим напрямом дослідження може стати стратегічний підхід до розвитку стійкого туризму, орієнтованого на екологічні та соціально-економічні аспекти. Важливим є аналіз механізмів регулювання туристичних потоків з метою мінімізації впливу на природні та культурні ресурси. Також необхідно оцінити ефективність екологічно відповідального управління туристичними об'єктами та розглянути потенціал використання зелених технологій у транспортних та готельних інфраструктурах.

Ще одним перспективним напрямом може бути дослідження змін у поведінкових моделях туристів у контексті цифрової епохи. Варто приділити увагу динаміці попиту на нові формати подорожей, таких як цифровий кочівництво та концепція *slow tourism*. Аналіз факторів, які впливають на вибір туристичних продуктів, допоможе визначити перспективи розвитку маркетингових стратегій та методів залучення нових цільових сегментів.

Висновки. Таким чином, комплексний аналіз трансформаційних процесів у туризмі забезпечить розробку ефективних управлінських рішень та сприятиме стійкому розвитку галузі. Впровадження інноваційних підходів зміцнить конкурентоспроможність туристичних регіонів та їхню адаптивність до глобальних змін.

Література:

1. Машіка Г. В., Кампов Н. С., Вітвіцький О. М. Сучасна модель трансформації сфери туризму та рекреації та її логістичних мереж // Ефективна економіка. – 2025. – №3. – С. 51. – DOI: 10.32702/2306-6814.2025.3.51.

2. Головня О.М., Ставська Ю.В. Сучасні трансформації розвитку сфери туризму та індустрії гостинності: монографія. Вінниця.: ДРУК, 2021. 220 с.

УДК 338.48-6-026.26:004:331(043.2)

ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М.,
кандидат економічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

ПРУДНІК М.В.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»,
Мукачівський державний університет

ЦИФРОВЕ КОЧІВНИЦТВО ЯК НОВИЙ ФОРМАТ МОБІЛЬНОСТІ В ТУРИЗМІ

Цифрове кочівництво набуло значного поширення завдяки стрімкому розвитку інформаційних технологій та трансформації підходів до організації праці. Віддалена робота та вдосконалена туристична інфраструктура сприяють тому, що все більше людей обирають гнучкий стиль життя, поєднуючи

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

професійну діяльність із мобільністю та подорожами. Цифрове кочівництво є важливим аспектом цифрової трансформації у сфері туризму, оскільки воно змінює традиційні моделі подорожей та професійної діяльності. Тому актуальним є дослідження особливостей цього нового формату подорожей у галузі туризму.

У останні роки особливого розвитку набувають цифрові технології, що впроваджуються практично у всі сфери життя, побуту, діяльності людини. Це призводить до того, що починають виникати нові напрями роботи, обслуговування у галузях економіки. Особливо актуальним можна вважали впровадження та інтеграцію цифрового кочівництва у сфері туризму.

Цифрові кочівники – це люди, які, завдяки сучасним технологіям, можуть працювати віддалено, подорожуючи по світу. Цей стиль життя став можливим завдяки розвитку інформаційних технологій, які дозволяють виконувати роботу з будь-якого куточку планети, де є інтернет. Цифрові кочівники часто поєднують роботу з подорожами, отримуючи можливість відкривати нові культури, знайомитися з різними людьми та насолоджуватися свободою [1].

Цифрове кочівництво як соціально-економічне явище вимагає ретельного аналізу умов, що визначають привабливість конкретних географічних регіонів для віддалених працівників. У цьому контексті можна виокремити кілька ключових факторів, які впливають на вибір оптимального місця для довготривалого перебування цифрових кочівників:

– Доступність візових програм. Ряд держав запровадив спеціальні міграційні програми, орієнтовані на цифрових кочівників. Такі ініціативи спрощують легальне довгострокове перебування та забезпечують можливість офіційного оформлення трудової діяльності у відповідному регіоні.

– Якість цифрової інфраструктури. Наявність стабільного високошвидкісного інтернету є критичною передумовою ефективної роботи віддалених працівників. Держави та приватні компанії інвестують у розвиток телекомунікаційної інфраструктури, що впливає на їхню конкурентоспроможність у залученні цифрових кочівників.

– Економічна доступність проживання. Рівень вартості життя, включаючи витрати на житло, харчування та транспорт, є вагомим чинником у процесі ухвалення рішення щодо вибору країни або міста для тривалого перебування. Деякі країни пропонують спеціальні податкові пільги для цифрових кочівників, що також впливає на їхню привабливість.

– Соціальна інтеграція та професійне середовище. Розвинена мережа коворкінгів, наявність професійних спільнот та доступність заходів для нетворкінгу сприяють соціалізації та підвищенню продуктивності цифрових кочівників. Формування цифрових екосистем, орієнтованих на дистанційних працівників, стає важливим аспектом туристичної політики окремих країн.

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Зростання кількості цифрових кочівників спричиняє зміни у структурі туристичного попиту, зокрема перехід від короткострокових до довгострокових форм проживання. Внаслідок цього туристичні об'єкти, зокрема готелі та орендовані житлові приміщення, коригують свої бізнес-моделі, запроваджуючи гнучкі умови перебування, включаючи довготривалу оренду із системами знижок. Деякі заклади гостинності позиціонують себе як «робочі курорти», адаптовані для потреб віддалених працівників.

У містах із високою туристичною активністю спостерігається зростання коворкінг-просторів, що створює сприятливе середовище для цифрових кочівників. Окрім традиційних робочих просторів, такі коворкінги можуть набувати гібридних форм, поєднуючи функціонал бізнес-центрів із житловими приміщеннями [2].

Феномен цифрового кочівництва також сприяє розвитку цілорічного туризму, оскільки дана категорія туристів менш залежна від сезонності. Це створює можливості для економічного розвитку регіонів, забезпечуючи стабільний попит на місцеві послуги та сприяючи диверсифікації туристичних продуктів.

Попри економічні переваги, тривале перебування цифрових кочівників може спричинити соціокультурні виклики. Зокрема, локальні громади можуть відчувати вплив змін у соціальній структурі та підвищення вартості життя, спричинене наявністю туристів із вищою купівельною спроможністю. Це підкреслює необхідність зваженого підходу до взаємодії цифрових кочівників із місцевими громадами та формування принципів відповідального туризму.

Отже, можна підсумувати, що цифрове кочівництво є важливим елементом трансформації туристичної сфери, спричинене розвитком технологій та зміною підходів до організації праці. Його поширення залежить від доступності візових програм, цифрової інфраструктури, економічних умов та можливостей соціальної інтеграції, що визначає привабливість регіонів для дистанційних працівників. Цифрове кочівництво змінює структуру туристичного попиту, сприяючи розвитку довгострокового проживання, нових бізнес-моделей у сфері гостинності та цілорічного туризму, водночас потребуючи відповідального підходу до соціокультурних змін у місцевих громадах.

Висновки. Цифрове кочівництво є важливим напрямком у сучасному туризмі, що сприяє формуванню нових економічних моделей та змінює традиційні підходи до професійної діяльності. Подальші дослідження мають зосередитися на аналізі впливу цифрових кочівників на місцеві економіки та туристичний сектор.

Література:

1. ProIT. Кращі напрямки для цифрових кочівників [Електронний ресурс] // ProIT. – 2025. – URL: <https://proit.com.ua/news/krashhi-napryamky-dlya-tsyfrovyyh-kochivnykiv/>

РОЗДІЛ 4
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ,
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

2. Цифрові кочівники змінюють індустрію туризму [Електронний ресурс] // Uk.eturbonews. – 2024. – URL: <https://surl.lj/lmqmkw>

УДК 7.09:004-049.7:174:316.772(043.2)

ГОЛОВЧУК О. В.

кандидат. політ. наук

Мукачівський державний університет

ПЛЕША М. С.

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Мукачівський державний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК ФОРМИ
ДІЛОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

Презентація є важливим елементом комунікації в сучасному бізнес-середовищі, що дозволяє ефективно передавати інформацію та ідеї аудиторії. Водночас документ виступає основною формою фіксації та передачі офіційної інформації в діловому середовищі. А тому варто здійснити аналіз сутності понять «презентація» та «документ», а також виявити їх взаємозв'язок і значення в контексті ділових комунікацій.

Наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття точилася полеміка щодо формування загальної науки про документ та її назви, що супроводжувалася кардинальними змінами наукових підходів. Довгий час об'єктом досліджень були управлінські документи, на основі яких формувалася певна наукова картина. Однак нові результати розширили уявлення про документ, окресливши низку дослідницьких завдань, спрямованих на його різноаспектний аналіз.

У науково-інформаційній та бібліотечно-бібліографічній діяльності поняття «документ» переважно охоплює друковані твори, а також неопубліковані матеріали, аудіовізуальні та інші джерела документальної інформації.

Сьогодні документ виконує не лише функцію фіксації юридичних фактів та правових відносин, а й є важливим інструментом управління соціальною діяльністю. Завдяки комп'ютеризації та автоматизації обробки інформації змінилися як функції та властивості документів, так і їхній зовнішній вигляд, зокрема традиційна писемна та паперова форма. Документи набули нових форматів і змістового наповнення. Оскільки документи виступають засобами підтвердження та доведення фактів, вони мають значне правове значення. Вони активно застосовуються у повсякденному житті, сприяють оптимізації внутрішньої організації підприємств і установ, а також є основою для ухвалення рішень.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>